

O O S T P O S T

SOERABAYASCHIE COURANT

Prijs der Inteckening.
Voor Soerabaya ½ jaar f 24.— ¼ halfj f 12.— ½ maand f 2.—
Java. „ „ „ 30.— „ „ 15.—
Buitenb. „ „ 36.— „ „ 18.—
Europa. „ „ 50.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

VRIJDAG 4 JANUARIJ 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbel, iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorlopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

BERIGT.
Geabonneerden op ons blad, die niet genegen mogten zijn het abonnement voort te zetten, worden beleefd verzocht ons daarvan vóór 15 Januarij aanstaande kennis te geven; ten einde alsdan de op-lage te kunnen regelen.
Wij maken van deze gelegenheid ge-bruik onzen lezers mede te deelen, dat voortaan twee malen 's weeks, en wel des Woensdags en des Zaturdags, of zoo vele malen meer als zich daartoe de gelegenheid zal voordoen, beschou-wende artikelen over Indische aangele-genheden in onze kolommen zullen wor-den opgenomen en dat met de redactie van ons blad zich de heer D. J. TEN ZEL-DAM GANSWIJK heeft belast.

Voor Soerabaya ½ jaar f 24.— ¼ halfj f 12.—
Java. „ „ „ 30.— „ „ 15.—
Buitenb. „ „ 36.— „ „ 18.—
Europa. „ „ 50.—
De uitgevers van den Oostpost.
LE ROY & CO.

ADVERTENTIËN.
BEKENDMAKING.
Op Dingsdag den 8 Januarij 1861 zal ten bureeal van den Resident van Soerabaya
EENE UITBESTEDING
worden gehouden, voor den overvoer van steenkolen van Smralaija naar Amboina, Ternate, Kema, Kwandang, Bima, (Poelos kambiug) en Baeten.
De voorwaarden liggen met uitzondering van zon- en freatdagen ter inzage voor belanghebbenden op gemeld bureau.
SOERABAYA, 27 December 1860. (2122)
Namens den Resident,
De Sekretaris,
CH. TROMP,
De Wijkmeesters dezer plaats worden beleefd verzocht, ten spoedigste aan mij, de bevolkingstaten te willen in-dienen, zoodat de coheren der paardenbelasting, tegen ultimo dezer.
Soerabaya, 1 Januarij 1861. (19)
De Assistent Resident
voor de politie
E. DIBBETS.

GEBOORTEN.
Bevallen van eenen ZOON, de echtgenoot van G. DUMAS. (17)
26 November 1860.

FRANKRIJK EN ITALIE.
Eene landstreek welke de berg Mont-Blanc dierbaar heeft gemaakt voor alle reizigers, Savoye, hetwelk eene halve eeuw daarvan is gescheiden geweest, behoort we-der tot het grondgebied van Frankrijk. Savoye is zon-der tegenspraak een der schilderachtigste landstroken wel-ke men kan bezoeken; alleen het gezigt van de brug Saint-Martin, de grensscheiding van Savoye en Frankrijk vóór de annexatie, geeft den reiziger reeds een denkbeeld van hetgeen verder op hem wacht. Om het land goed te leeren kennen moet men aflalen in de eenzame val-leijen van de Farantaise, moet men de nijvere stad Ge-neve bezoeken, moet men de gletschers van nabij be-zigtigen, uitrusten onder het lommer der zware kastanje-boomen, die de boorden van het meer Léman versieren, aflalen naar de vrolijke oevers van de Rhône; men moet de woning van den inwoner van Annecij hebben bezocht, melk hebben gedronken met de herders in de hooge val-lei van den Giffre; met de bergwerkers van Pescée moet men hebben gesproken en de gidsen van Chamounij moet men op hun gevaarlijk pad hebben gevolgd en mag men vooral niet vergeten om eenige dagen doortebrengeu aan de baden te Aix, Perrière, Saint Gervan en te Evian. Eerst daarna zal men zich een bepaald idée kunnen vor-men van Savoye, het land waar de natuur al de schoon-heden der Alpen heeft verenigd, waar het schrik-in-boezemende met het rustige, het ontzagwekkende met het aanvallige gepaard gaat; het land waar de inwoners altijd

Bevallen van eenen ZOON, de echtgenoot van Dr. MOHNIKE. (16)
Soerabaya, 2 Januarij 1861.

In het midden der maand Januarij aanstaande, zal te Soerabaja op publieke vendutie wor-den verkocht, de Nederlandsche schoener-brik

HELMERS,
groot 99 gemeten lasten, gehouwd in den jare 1856, thans liggende ter reede van Soerabaja, en gevoerd door kapitein A. MESSER.
Blijvende inmiddels uit de hand te koop.
Nadere informatien bij
VAN OMMEREN RUEB & CO. te Batavia.
en
E. TEN BRINCK & CO. te Soerabaya. (2045)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP			
SOERABAYA.	Samarang.	Batavia.	18 Dec.
aankomst.	vertrek.	aankomst.	vertrek.
24	11	30	24
25/26	12/13	31 Dec.	1/5 Jan.
27	14	19	20/23
28	15	23	20/23
29	16/17	30	20/23
7	18	10	20/23
15	29	18	20/23
25	26/28	29	20/23

SOERABAYA 12 December.
NAJOUR MATZEN & CO.

DE STOOMBOOT KRATON,
Gezagvoerder NEIJVENHEIM,
vertrekt Zaturdag den 5 Januarij 1861 naar Bezoekie via Pasoeroean en Probolinga.
Adres.
Mc. MILLAN MARTEN & CO.
(2134)

KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Kapt. E. Lewis,
vertrekt van hier naar Singapore via Samarang en Ba-tavia op den 10den Januarij 1861.
De Agenten,
FRASER EATON & CO.
(2127)

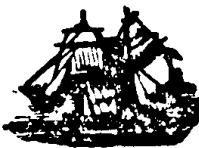
VERTREKDAGEN DER STOOMBOOT OENARANG.

Gedurende de maand Januarij 1861.
Van Batavia naar Samarang 13 en 27.
Van Samarang naar Soerabaya 2 en 16.
Van Soerabaya naar Samarang 6 en 20.
Van Samarang naar Batavia 8 en 22.
Informatien te bekomen bij
De agenten,
ADAM & CO.
(1935)

VERTREK VAN SCHEPEN.
PASSAGE NAAR NEDERLAND.
Wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. Barkschip
AUSTRALIE,
Kapitein D. B. Jochems.
Uitmuntend ingerigt voor den overvoer van passa-giers, varende een' bekwaam doctor.
Het vertrek zal medio Februarij van hier plaats hebben.
Nadere informatien te bekomen bij
SOERABAYA, 27 Januarij 1861. **B. KOPERSMIT & CO.** (23)

even ongekunsteld zijn omdat de Savoijsche, hij moge rijk of arm zijn, beschaafd of lomp, steeds en overal is hij beleefd en bescheiden. De reiziger die, van Italie komen-de de Alpen overtrekt en in de groote vallei van Mau-rienne nederdaalt, wordt treurig gestemd door de diepe afgronden waarin hij zich bevindt, van alle zijden om-ringd door reusachtige rotsen, welke aan het oog slechts een klein gedeelte van den hemel overlaten, blijft hij te naauwer nood even staan om het bewonderenswaardige werk van den weg van de Silvio in oogenschouw te ne-men, buiten die van den Simplon de onvergelykelijkste der wereld; hij schrikt bijna om die wilde natuur met meer opmerkzaamheid te beschouwen. Ongeduldig om de plaatsen te verlaten welke hem eenen zoo ongunstigen indruk hebben gegeven werpt hij alleen als ter loops eenen onverschilligen blik op de vruchtbare velden welke door de Isère worden besproeid; de schoone heuvelen en de betoverende valleijen van Chambérij kunnen hem niet ophouden en eerst bij het naderen van de befaamde grot der échelles schijnt hij meer vrij te ademen als wanneer hij de uitgebreide valleijen van Frankrijk voor zich ziet.
De burgt Echelles ligt aan den rechteroever der Guier, op ongeveer 20 mijlen afstands van Chambérij. Die naam ontleent daaraan zijnen oorsprong dat de reizigers vroeger eene in de nabijheid liggende rots met behulp van eenen touwladder moesten beklimmen. In 1670 deed Charles Emanuel van Savoye door deze rots een weg aanleggen om de gemeenschap met Chambérij te vergemakkelijken. Men kan zich niets aangenaamer voorstellen dan de lig-ging der hoofdplaats van Savoye. De stad is over de

beken d'Albano en van Leijss gebouwd, aan den zoom van een vruchtbaar veld ligt zij tusschen twee bergen. De stad heeft vier kerken, vier hospitalen, een weezen-gesticht, eene bibliotheek en een lyceum. Onder de be-zienswaardige merkwaardigheden telt men den trap van het kasteel, het voorportaal van de heilige kapel, het stadhuis, het gebouw der boogschutters-vereeniging, de overdekte straat, de openbare pleinen welke allen met fonteinen zijn versierd en de schoone wandelweg naar Vernaij. De hoogten welke Chambérij omringen bieden een aantal verschillende gezichtspunten aan. Bovenal valt het oog op de tand van Nivolet, een berg die 14,000 rijnlandsche voeten is verheven boven het oppervlak der middellandsche zee; de Charmettes, waardoor J. J. Rous-seau en mevrouw de Warens zijn beroemd geworden; de zwavelachtige wateren van Boisse; de plaats genaamd het einde der wereld, en de afgronden aan den voet van den berg Grenier.
Op eenige uren afstand van Chambérij vinden wij, in eene vruchtbare vallei bij het meer Bourget, de kleine stad d'Aix, beroemd om hare minerale wateren. Aix biedt den bezoeker, buiten hare baden, nog meer ter bezig-tiging aan, den beminnar der oudheid toont men daar de grafhoog, Champanus genaamd, op welke men nog duidelijk drie opschriften kan ontwaren, ongelukkiglijk zijn de letters bijna geheel uitgewischt. Onder de merk-waardigheden behooren ook nog de bouwvallen van eenen ouden tempel en de overblijfselen van stoombad; ook wekt een groote toren gebouwd op de overblijfselen van eenen venustempel de bewondering. De geliefde

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het voor passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch Barkschip

POLLUX,

kapt. **H. P. Cruijs.**

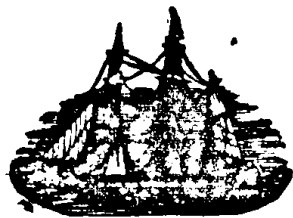
Deze bodem zal in den loop dezer maand van Paasoeoan vertrekken.

Voor naders informatie gelieve men zich te vervoegen bij den gezagvoerder of bij

De Agenten,

(9) **B. J. VAN ECK & CO.**

PASSAGE NAAR AMSTERDAM

wordt aangeboden met het snelzeilende en bijzonder goed ingerigte Nederlandsche Barkschip

HET GOEDE VERTROUWEN

Kapitein D. J. Kroon,

om in het laatst van Januarij direct van hier naar Nederland te vertrekken, adres.

De Agenten,

(5) **P. KERVEL & CO.**

PASSAGE NAAR HET KANAAL.

Per Hamburger Brik

PENGUIN,
Wesenberg.

kapt. Adres

De Agenten,

(8) **P. KERVEL & CO.**

PASSAGE naar NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het voor den overvoer van passagiers doeltreffend ingerigt Nederlandsch schip

CORNELIA HENDRIKA,

kapt. C. Jaski,

om tegen het laatst dezer maand te vertrekken.

Verdere informatie bij

De Agenten,

SOERABAYA, **ARNOLD & ZONEN.**
3 Januarij 1861. (18)

TE HUUR

Een **TUINHUIS** buiten de stad, thans bewoond door de weduwe STEUP, tegen den 1sten Februarij aanstaande.

Te bevragen bij

(14) **J. H. MUNTER.**

TE KOOP

OF

TE HUUR

Een steenen **HUIS** met steenen **BIJGEBOUWEN.**

Te bevragen bij de uitgevers van dit blad.

(2055)

TE HUUR

Een **HUIS** in de 3^e Kaliesosok te bevragen bij

(24) **OECHSMAN.**

TE HUUR

Het **HUIS**, thans bewoond door den Heer DE GRAAF gelegen te *Kapoetran.*

Informatie te krijgen bij

De Havenmeester,

DE GRAAF.

(22)

JAVA BODE - BATAVIASCH HANDELSBLAD.

Geabonneerden op een dezer bladen, of ook op de *maileditie* van laatstgenoemd blad, gelieven den abonnements prijs voor het aanstaande jaar, tijdig aan ons af te dragen, ten einde staking in de toezending te voorkomen.

De correspondenten voor bovengenoemde

bladen te Soerabaya,

LE ROY & CO.

(1977)

VERKRYGBAAR.

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Schotsche PLAIDS.

Puik MANILLA SIGAREN no. 2

Gebruikte Engelsche REISWAGENS.

Een Europeeshe BENDIE, met Tent, geschikt om met een en twee PAARDEN te rijden. [20]

1861.

KANTOOR ALMANAK op karton. f 1.—
IDEM. onopgeplakt " 0.50

ZAKALMANAKKEN met los waschboekje " 2.—
(1982) **LE ROY & CO.**

GEVRAAGD

BALLASTSTEENEN

Informatie bij **W. C. NASH.**

(13)

Van af heden hebben wij, aan de Heeren **E. SMIT** **DEVONSHIRE** te Soerabaya en **C. F. MICHELL** te Batavia, onze generale procuratie verleend.

SOERABAYA, } 2 Januarij 1861
BATAVIA. }

(4)

B. VAN LEEUWEN & CO.

ZITDAG DER SPAARBANK

te Soerabaya.

Dingsdag den 8sten Januarij 1861.

(10)

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

Eenige **POLYORAMAS**, met daarbij behoorende prachtige **Tableaux**, voorstellende gezigten uit **Parijs, Londen, Venetie, Rio-Janciro, Veldslagen** in Italie tusschen de Franschen en Oostenrijkers, enz. enz.

(15)

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VOOR HEEREN FABRIEKANTEN,

WEST-INDISCH- en EUROPEESCH-LEDER

voor **DRIJFRIEMEN.**

PAS ONTVANGEN

(6)

bij **GEBR. VAN DELDEN.**

MENIE.

Vaatjes van 25 pond.

(11)

L. W. VAN DER ZWAAN.

PRAAUWENVEER

TE SOERABAYA.

VERGADERING

Van stemgerechtigde deelhebbers op Zaterdag den 19 Januarij 1861 des middags ten 2 ure in het local der Handelsvereniging alhier, tot het bijwonen der aflegging van rekening en verantwoording over het afgelopen jaar, het kiezen eener nieuwe Directie-het brengen van wijzingen in het reglement en uitbreiding van genoemd prauwenvaar.

SOERABAYA, 3 Januarij 1861.

(21)

VEREENIGING VAN ASSURADEUREN TE AMSTERDAM.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden te berigten, dat zij door de vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam benoemd zijn tot agenten voor Soerabaya en omliggende plaatsen, en zij deze benoeming aangenomen hebben.

Schepen en goederen verzekerd te Amsterdam, zijn bij beschadiging aan het toezigt van het agentschap onderworpen, en worden belanghebbenden, in het belang van die het aangaat, uitgenoodigd bij zeeschade dadelijk kennis te geven aan

De agenten voor Soerabaya en omliggende plaatsen van de Vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam.

(2)

P. KERVEL & CO.

SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS te Soerabaya.

Schoolkommissarissen over de maand Januarij 1861.

M^r. M. P. A. COSTER

en

J. L. VAN GENNEP.

De ondergeteekenden alhier eenen

HOUT-HANDEL

opgericht hebbende, bevelen zich aan voor de levering van alle mogelijke **HOUTWERKEN**, geschikt voor huis- en scheepsbouw.

SOERABAYA,

ZANTHUIS & CO.

30 October 1860.

(3)

BOEKHANDEL LE ROY & CO.

Bij de ondergeteekenden is opengesteld de intekening op het

PORTRET VAN PROFESSOR HOLLOWAY,

geëncadreerd in nette vergulden lijst, ad..... f 12.—

De heer **HOLLOWAY** verzekert aan zijne vereerders, dat bovengenoemd portret voor de helft van den kostenden prijs wordt afgestaan.

(2118)

wandeling van den badgast, naar den waterval van Grésij, bij welke men in minder dan één uur loopens komt, mag den reiziger vooral worden aanbevolen; die plaats is bekoorlijk en verschrikkelijk tevens, eene treurige gebeurtenis heeft haar tevens befaamd gemaakt, van eenen ooggetuige ontleenen wij daaromtrent het volgende: — In 1813 gebruikte de koningin Hortense de baden te Aix. Op een zekeren dag gaf zij den wensch te kennen om den waterval van Grésij te bezoeken; Mevrouw Cochelet, mevr. de Broc en de heer d'Arjuzon, kamerheer der koningin, vergezelden hare Majesteit op dat uitstapje. Om den waterval goed te zien moest men eenen verschrikkelijk snel vlietenden doch kleinen stroom overgaan, te dien einde had de gids eene plank mede genomen welke hij over den stroom legde. De koningin trok eerst dit geïmproviseerde bruggetje over en was in een oogenblik aan den overkant. Mevrouw de Broc volgt de koningin doch heeft nauwelijks een paar voetstappen gedaan toen zij uitgleidt, naar beneden stort en voor onze oogen verdwijnt. De koningin stond aan den anderen kant geheel alleen op eene glibberige rots; ook de plank was door den stroom medegevoerd. Alleen aan hare vriendin denkende verliest zij haar bewustzijn niet; zij ontdekt zich van haren omslagdoek en werpt die, een der punten in de hand houdende, in den stroom met eene luide stem haar roepende welke niet meer zou antwoorden.

De koningin springt in wanhoop naar de overzijde terug met gevaar van ook in den woesten stroom neder-testorten. Buiten zich zelve van schrik komt zij bij ons hulp zoeken; op ons geroep kwam van alle zijden hulp

opdagen, doch te vergeefs; Mevrouw de Broc werd teruggevonden doch leefde niet meer.

Bij den waterval ziet men eenen grafsteen, die de koningin Hortense daar deed oprigten en op welke zij de volgende roerende inscriptie liet graveren:

„Mevrouw de baronesse de Broc, oud 25 jaren, is hier onder de oogen van hare vriendin den 10 Junij 1813 omgekomen. O, gij die deze plaatsen bezoekt, gaat met voorzigtigheid over deze afgronden, denk aan hen die u beminnen.

De twee grootste meeren van Savoyje zijn die van Annecij en van Bourget. Het meer van Annecij, in hetwelk zich de vrolijke kleine stad van denzelfden naam spiegelt en waar de heilige Franciscus de Sales bisschop is geweest, is als het ware door de bergen ingesloten. Het meer is zestien mijlen lang en vier mijlen breed; in het midden daarvan ligt het eiland Dina, hetwelk door eenen dijk aan het vaste land is verbonden. Het meer van Bourget is merkwaardig door de abdij van Attacomba, door de fontein des *Merveilles* en door de sombre majesteit van zijne stille boorden, andere meer kleinere meeren, zooals die van den berg Cenis, van den kleinen Saint-Bernard, enz. verdienen niet minder de aandacht van den reiziger om hunne ligging te midden van hoge bergen waarvan de met eenewig durende sneeuw gekroonde top-pen zich in de wolken verliezen.

Savoyje wordt doorsneden door de Isere, de Aro, de Arve, de Giffre, de Dranse, de Dorone, de Arli en door verscheidene andere rivieren. Al de wateren ontspringen op de hoogste bergtoppen en vormen watervallen

van verschillende grootte, waarin zich de regenboog in duizend verschillende kleuren afspiegelt; somtijds verliezen zij zich in afschrikwekkende diepe afgronden, of loopen zij als een zilveren lint door de grazige vlakten. De Rhone, die de westelijke grens van Savoyje langs eene groote uitgestrektheid besproeit, neemt al deze wateren in zijn loop op en stort die uit in zee.

(Wordt vervolgd.)

AVEC LA PERMISSION DE MR LE RESIDENT.

Cirque Olympique de Paris,
sous la Direction de Mr. H. OLIVIER.

VENDREDI 4 JANVIER.

SEPTIÈME REPRÉSENTATION TRAVAIL VARIÉ.

Avls. La troupe équestre ne donnera plus que quatre représentations, nous prions les personnes qui possèdent des cartes, de les employer dans cet espace de temps. (12)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Verzachttheid.—Elk inwoner van Java wiens lichaams-gestel is afgemat door het klimaat wil bevinden dat dit wonderbaar geneesmiddel eene volkomen versterkende artsens is. Zij zuiveren het bloed, geven kracht en sterkte aan de lever en de maag, en hebben zulk eene uitwerking op het ligchaam in het algemeen als gewoonlijk verwacht wordt van niets anders dan eene verandering van luchtstreek. Jeugd en ouderdom derhalve van beiderlei kunne wanneer ze gevoelen dat de hitte en vochtigheid van dit eiland ongunstiglijk op hun gestel werkt, behooren terstond hunnen toevlugt te nemen tot deze Pillen, en zij zullen spoedig bevinden dat ze even zoo gezond en sterk zijn onder eene verzengde luchtstreek dan elders. Elk lichaamsgeestel wordt door de toebe-reide medicijnen op dezelfde wijze genezen.

Ad. f 1,— f 3,— en f 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij
(2074) **LE ROY & CO.**

(Gratis.) VOOR DE ARMEN.

Aan de gemeente alhier wordt bekend gemaakt, dat ingevolge der bepaling bij gouvernements besluit van den 1° Mei 1834 No. 4 de gewone driemaandelijke huiscollecte over het 4° kwartaal 1860 ten voordeele van de protestantsche armen dezer gemeente zal gehouden worden, als volgt.

Op *Vrijdag 4° Januarij 1861.*

Door den Heer *Gimberg.*
Nieuw Holland, Pasepen, Rustenburgerpad, Roosendoornlaan, Griessche weg.
Door den Heer *Stemp.*
De Oude Passerbaan, Panangalan, de Heerenweg en weg Prabon of de Simpangche weg, de laan van Simpangan, het Hospitaal, Ketabang, Rodjok en Genteng.

Op *Zaterdag 5° Januarij 1861.*

Door den Heer *Swart.*
De Kaliemaas Westerkade, de Kindersteeg, Kabalen, Werfstraat tot aan de Boomstraten, 1° 2° 3° Kaliessok.
Door den Heer *van Tijen.*
Chineesche kamp benoorden de groote Handelstraat, Officierskampement, Kaliemaas oostenkade, Pagirian en het Marine Etablissement.
Door den Heer *Hils.*
De weg van Kapoetran, de Kapoetransche dijk, tot aan Dinotje, Koe-pang, Sawaan, Embong malang en Boeboetan.
Door den Heer *van Oordt.*
Schoolstraat, Willemsplein, Willemskade, Boomdwarstraat, Emdenstraat, Societeit of Bergstraat, Overvaartstraat, Regentstraat, Pekalongankade en Gatottan.
Door den Heer *Lakersfeld.*
Krambangkade, met dwarsstraten, Kepadjien, Komedijsplein, Officiers paviljoen, Heerenstraat en Boomstraat.
Door den Heer *Zeverijn.*
Chineesche kamp benoorden de groote handelstraat, Kavalleriekampement, Semoet, Bedjagallan, Oendaan en Penelee.

SOERABAYA, den 3 Januarij 1861.

Namens den kerkenraad
der protestantsche gemeente,
SCHEEPE.

TELEGRAM.

BENOEMINGEN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

dd. 2 Januarij No. 1.

Civil Departement.

BENOEMD:

Tot assistent resident van Billiton, de gewezen assistent resident van Sintang, (Borneo) H. van Gaffron.
Tot onderkommies eerste klasse, de kommies der inkomende en uitgaande regten te Batang, (Pekalongan) A. P. Anthonijs.
Tot ambulant onderkommiezen de onderkommiezen der tweede klasse W. C. H. Romswinkel en D. F. Simons.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland aan den resident van Pasoeroean, C. P. C. Steinmetz en aan den ambtenaar op wachtgeld laatstelijk, secretaris der residentie Banka R. W. H. Ramdohr.

Militair-Departement.

GESTELD:

Op nonactiviteit, de eerste luitenant der infanterie C. G. Veenhuijzen.

ONTSLAGEN:

Eervol, de kapitein der infanterie J. C. Immiuk.

Marine Departement.

BENOEMD:

Tot ingenieurs der eerste klasse voor het vak van scheepsbouw, de constructeurs der marine F. Vos te Soerabaija en K. F. C. Portengen te Onrust.
Tot ingenieur der tweede klasse voor het vak van scheepsbouw, de onderconstructeur te Onrust, J. de Haas.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 4den Januarij 1861.

— Op den eersten dezer heeft te Sidho-Ardjo bij de viering van het Nieuwjaar, een tijgergevecht plaats gehad, hetwelk een groot getal toeschouwers uit die afdeeling derwaarts had gelokt.

Eene uitzondering mag het genoemd worden dat, wijl men meestal niet dan met groote moeite, door prikken met scherpe werktuigen of branden van stroo achter het hok, den tijger kan noodzaken dit te verlaten, hier een flinke koningslijger bij het openen van zijn beperkt verblijf al aanstonds te voorschijn kwam en na eerst eene verkenning van het terrein te hebben gemaakt zijnen tegenstander, de karbouw, onder de oogen durfde zien.

Een paar malen hadden hevige aanvallen plaats, waarbij de karbouw door den tijger werd besprongen en duchtige wonden van diens klauwen ontving, aan den hals en achterpoot, welke aanvallen door den karbouw met woede werden beantwoord, doch veelal hare uitwerking misten, aangezien deze door eene achterwaartsche rigting der hoorens, zijnen vijand niet kon opratten en alzoo zijne verdediging zich bepaalde om den tijger die bij iederen wederaanval op den grond uitgestrekt ging leggen, met den kop door drukken als het ware te verbrijzelen.

— Voor het Garnizoen en Gedetineerden te Willem I worden dagelijks (gemiddeld) *elf* volwassen koebeesten geslagt, waarbij nog 2 stuks voor de kettengangers en verdere ingezetenen kunnen gerekend worden; dus per jaar alleen voor die plaats 4,745 stuks koebeesten. Wanneer men nu voor de andere garnizoenen in de 2 milit. afdeeling, als: Samarang, Solo, Djoeja, Kedong-Kebo, Tjilatjap, Ngawie, enz. *gezaamenlijk* nog vier maal zooveel behoeft, dan verkrijgt men het enorme getal van 23,725 stuks, zonder dat daarbij begrepen zijn het benodigde slagvee voor de inlandsche bevolking, en de gewone sterfgevallen van dat vee nog buiten berekening blijft. Heeft de 1ste en 3de afdeeling *gezaamenlijk* maar zooveel benodigd als de 2de afdeeling *alleen*, dan stijgt dat cijfer op p. m. 47,450 stuks koebeesten per jaar alleenlijk voor Java; zal dat zonder groot nadeel voor de teelt zoo kunnen voortgaan?

NEDERLAND.

Uit een hoofdartikel van het *Amsterdamsch Handelsblad* over de Nederlandsche Staatsbegroting nemen wij onderstaande regelen over en achten eene beoordeeling overbodig, de gestelde cijfers toch spreken duidelijk genoeg:

Het verslag komt op die basis tot de slotsom, dat met de O. I. rentebetaling ad f 9,800,000 en met de f 3,200,000 mede uit de O. I. geldmiddelen die noodig zijn om ons te kort op de gewone inkomsten te dekken, te zamen 13 miljoen, er nog jaarlijks 15½ miljoen uit de O. I. financien noodig zijn of te zamen 28½ miljoen 's jaars of in 10 jaren f 285,000,000, om al de bovenstaande uitgaven, al kon men ze ook gelijkelijk over 10 jaren verdeelen, te kunnen doen, terwijl uit eene bijeenrekking van al de koloniale baten over de laatste 10 jaren, die met de enorme hoge prijzen der producten die bedongen zijn, de belangrijke som van f 245 mill. bedroegen, blijkt, dat gemiddeld over 10 jaren, 4 mill. 's jaars *minder* is ontvangen dan de som, die noodig is tot het doen der gemelde uitgaven, ongerekend de spoorwegen in Indie en de steeds klimmende en noodzakelijk klimmende Indische uitgaven, die in 1848 tot 1857 alleen met 16 miljoen zijn vermeerderd.

Zóó is de stand van zaken met eene strekking bovendien tot oprijving der gewone uitgaven, uitbreiding van personeel en weelderig subsidieestelsel, alles echter onder herinnering, nu vooral aan den heiligen burgerpligt van eene naauwgezette opbrengst van belastingen en van de onmisbaarheid der koloniale baten, dat zijn de belastingen, die ginds in geld of arbeid worden verstrekt.

Blijven de laatsten als tot dusver even rijkelijk inkomen, wij mogen de Javanen, die volgens sommigen zoo lui en zoo dom zijn, in allen geval dank weten, dat zij ons spoor- en waterwegen geven zullen; dat zij heeredienstpligtigen in dwangcultuur, hunne W. I. kleurverwanten van het juk van alle heeredienst of dwangbeid ontheven en vrijgemaakt zullen hebben; dat zij onze defensiewerken in weerbaaren staat houden, tegelijk met die van Indie en zijne marine.

Een standbeeld voor van den Bosch, zeker het is eene nationale hulde gebracht aan een waarachtig groot man, aan wien het vaderland de duurste verplichting heeft, en die niet aansprakelijk is voor de overdrijving, waarmede zijn stelsel is toegepast.

Maar, kan er dan niet tevens iets gedaan worden om ook in zijn geest het stelsel zoo te doen werken, dat dat goudplantende volk, dat Nederland en zijn handel en scheepvaart onderhoudt en groot maakt niet onderdrukt en gekneveld worde door mischien te karig bezoldigde inlandsche hoofden, die aan het dwang-cultuurstelsel, zonder dat het gouvernement de noodige bescherming kan verlenen, al het karakter van vermoede slavernij geven en op den eersten wenk van het gouvernement zelf, de laatste sporen van vrijen, goed bezoldigten arbeid, in de kiem verstoffen?

Bij en om dat standbeeld voor den stichter van het cultuur-stelsel vergete men niet, dat art. 55 van het regerings-reglement voorschrijft:

„De bescherming der inlandsche bevolking tegen willekeur „van wien ook, is een der gewichtigste pligten van den Gouverneur-Generaal.”

— In den namiddag van 29 Oct. had te Goca een zeer droevig ongeluk plaats. Terwijl men bezig was boven den bierkelder van den heer G. de Jongh steenkolen op te dragen waren in dien kelder de knecht B. Vois werkzaam en ook de heer de Jongh tegenwoordig. Men had opgemerkt dat de zolder nu en dan kraakte en eenig ongeval duchtende, haastte men zich om spoedige voorzorg en nog een vat weg te nemen, toen op eens een gedeelte instortte en genoemde Vois onder de massa bedolven werd, terwijl de heer de Jongh nog juist ter tijd het gevaar ontkwam. Alle mogelijke hulp werd terstond verleend. Na weinige oogenblikken werd de ongelukkige levenloos te voorschijn gehaald.

— Naar men verneemt is door Z. M. bepaald, dat het werfdepot te Biberich (Nassau) gevestigd, bestemd tot het aanvoeren van bovengemelde vreemdelingen, onder commando van den kolonel Scharren opgeheven en ontbonden wordt, en dat de werving der vreemdelingen, die zich voor de indische dienst willen engageren, gestaakt en gesloten is.

ENGELAND.

De Kroonprins van Engeland is gelijk men weet 20 October te Portland scheep gegaan, om van zijnen togt door Britsch Noord-Amerika en door de Ver. Staten naar Engeland terug te keeren. De wijze, waarop hij in de Ver. Staten door de bevolking en de overheden is ontvangen, geeft hier te lande voedsel aan de hoop op het voortduren der vriendschappelijke betrekkingen met de Unie. Zoo zegt de *Morning Post*, een orgaan onzer regering: „Wij hopen dat het door den Prins van wallis aan de Ver. Staten gebragte bezoek een onderpand zal zijn van duurzame eendragt en verstandhouding tusschen de twee groote volken der wereld, welke in het genot der vrijheid zijn, en het aandenken zelfs aan vroegere veeten zal uitwischen. Men kan de verhalen van de luisterrijke ontvangst van onzen prins te New-York niet lezen zonder te denken aan den bondgenootschappelijke steun, voor Engeland op het vaste land van Amerika te vinden. Het zou wel de bestemming der nieuwe wereld kunnen zijn, het in de oude wereld gestoorde evenwigt te herstellen. Tusschen Engeland en de voornaamste gouvernemen-ten van Oost-en Midden-Europa moet, welke betrekkingen er ook oogenschijnlijk en tijdelijk onder hen bestaan, altijd eene blijvende en instinctmatige tegenkanting zijn. Al zal ook, gelijk wij vertrouwen, de zegen der vrijheid de uitkomst zijn van den strijd, welke thans in het zuiden van Europa wordt gevoerd, dan nog zal de invloed van het tegengestelde regeringsstelsel zich in Duitschland en Rusland doen gelden. Daarmede moeten Englands beginselen en Englands belangen schier bestendig in tegenspraak zijn. Met Amerika is juist het tegendeel het geval. De Ver. Staten wenschen evenzeer als wij zelven, overal de volksoorlog te zien vestigen en het onderlinge handelsverkeer der volken te zien uitbreiden. Het beste bewijs van den invloed dezer waarheid op de betrekking tusschen de twee groote vrije gouvernementen der wereld is gelegen in het feit, dat onder de talrijke Europeesche vraagstukken, waarover ieder Europeesch kabinet een eigen gevoelen heeft, er geen enkel is waarover tusschen Engeland en de Ver. Staten het minste verschil van gevoelen bestaat. Hetzelfde kan men ook, schier zonder voorbehoud, van de Amerikaanse staatkunde der twee gouvernementen zeggen, evenzeer als van hunne staatkunde in Europeesche aangelegenheden. Zelfs de neiging tot vrijbuiters-ordernemingen, welke zich niet lang geleden in de Ver. Staten voordeed, schijnt te verdwijnen en het Noord-Amerik. volk, even vrijheidlievend als het onze, schijnt thans ook schier even ordelievend te worden. Deze strekking tot politieke aansluiting tusschen Engeland en de Ver. Staten is thans meer dan ooit eene zaak van gewigt voor de beide gouvernementen. Het verkeer tusschen de twee landen heeft door de aanwending der stoomkracht in spoed, veiligheid en zekerheid grootelijks gewonnen; en tevens is het groote gemeenebest van Amerika bestendig aangegroeid tot het nu ongeveer dertig miljoen ingezetenen telt. Engeland en de Ver. Staten moeten dus voortaan altijd als bondgenooten van gewigt voor elkander zijn. Juist door dezelfde feiten zou hunne onderlinge vijandelijkheid thans verderfelijker zijn dan ooit; doch de toeneming van het politieke inzicht heeft eene breuk tusschen hen meer en meer onwaarschijnlijk en nu schier onmogelijk gemaakt. Wij hebben ten laatste leeren inzien, dat het ware belang van Engeland en Frankrijk, ook voor de vergroting van ieders magt, in wedijver van vreedelievenden aard en niet in wedijver op het oorlogsveld gelegen is. Dit geldt evenzeer van de betrekking tusschen Engeland en de Ver. Staten; en de banden, welke door de natuur en door de vrijheid tusschen hen zijn gelegd, zullen, gelooven wij, voortaan nimmer door eenen staatsman worden gebroken.”

— De sterkte der vrijwillige schuttercorpsen bedragt op dit oogenblik in het vereenigd-koninkrijk nagenoeg 200,000 man, waarvan de kosten bijna geheel door de leden of welgestelde particulieren worden bestreden.

— Men vrees, dat de vier stoomschepen *Edinburgh*, van Leith naar Kroonstad en *Moscow* van Londen naar dezelfde plaats, voorts *Viscount Linton* van Sunderland en *Thor* van Copenhagen op Hull varende, van welke sedert geruimen tijd niet is vernomen, in de stormen der vorige maand met man en muis zijn verongelukt. De waarde van deze vier vaartuigen met derzelver ladingen wordt op ruim 150,000 £ geschat.

— De *Morning Post* verklaart, dat de fransche regering alleen daarom de blokkade van Gaëta wil verhinderen, opdat koning Frans II niet in gevangenschap gerake. Eene verdere interventie heeft men niet op het oog.

— Bij gelegenheid der komst van prins Alfred in de Kaap Kolonie, heeft het Kafferhoofd Sandilli, in gezelschap van een zijner raadsleden, een bezoek afgelegd aan boord van het britsche oorlogschip *Euryalus* en na afloop daarvan den volgende brief gerigt aan den gezagvoerder van dien bodem:

„Aan boord van Hr. Ms. schip *Euryalus*, 13 Sept. 1860. Aan den opperste Tarleton van der koningin van Engeland groote oorlogschip *Euryalus*, brengen Sandilli en zijne raadsleden hunnen dank. Op uitnodiging van het groote hoofd, de zoon der koningin van het engelsche volk, bevinden wij ons heden aan boord van dit magtige schip. De uitnodiging werd met vrees aangenomen. Met ongerustheid kwamen wij aan boord en in angst waren wij getuigen van de gevaren der groote wateren, maar uwe bekwamheid heeft ons deze onaangenaamheid gelukkig doen overkomen. Wij hebben gezien datgene, waarvan onze voorvaders niet hebben hooren

spreken. Nu zijn wij oud geworden en hebben wijsheid verworven. De magt van Engeland is ons ten volle gebleken en nu zien wij onze dolzinnigheid in met het opvatten der wapenen, om weerstand te bieden aan het gezag van onze magtige en genadige koningin. Tot op dit oogenblik heeft onze verbazing niet opgehouden over de verwonderlijke dingen, welke wij gezien hebben en die onze bevatelijkheid te boven gaan. Een ding echter begrijpen wij, dat is de oorzaak van Englands grootheid; wanneer de zoon van uwe groote koningin de onderdaan wordt van een onderdaan, opdat hij wijsheid leere; wanneer de zonen van Englands opperhoofd en edelen de woningen en de genietingen hunner vaders verlaten en met hunnen jongen prins ontberingen en gevaren verduren, ten einde wijsheid te kunnen vergaren en verdedigers van hun land te worden; wanneer wij zulke dingen aanschouwen, dan begrijpen wij waarom de engelsen groot en magtig zijn. Wat wij nu hebben geleerd zal aan onze verbaasde landgenooten worden overgebracht en bij onze kinderen worden ingeprent die wijzer zullen worden dan hunne vaders, en onze magtige koningin zal hun souverein wezen en ook de onze voor alle verdere tijden. En nu, groot opperhoofd, eindigen wij met het uitdrukken van onze dankbaarheid dat wij deze gelegenheid hebben gehad om zooveel te zien. Uit den grond van onze harten danken wij u voor uwe goedheid en voorkomendheden aan ons betoond. De onder u geplaatste hoofden hebben ons alle belcfsheid bewezen en het onder hen gepiaaste volk heeft zich jegens ons gedragen als landgenooten en broeders. Dit achten wij te hooger, omdat het ongebeerd en onverwacht was. Wij vreesden onder een vreemd volk gekomen te zijn, hetwelk als hunne vijanden op ons zoude nederzien, maar het is anders geweest. Wat wij hier hebben gezien en al de genoten goedheid zal nooit worden vergeten.

„Sandilli opperhoofd (met X X geteekend). Voor de overige negen raadsleden Tyola, eerste raadslid (met X X geteekend).”

— Bij het gerechtshof voor de echtscheidingen zijn tegen de eurlang aanvangende zitting reeds meer dan 150 aanzeeken tot bewilling in zoodanige gevallen ingediend.

FRANKRIJK.

— De luchtreiziger Abadie wilde 11 Nov. Woensdag te Folx met een luchtballon opstijgen. Ongelukkig stak de wind op juist op het oogenblik dat de ballon werd losgelaten ten gevolge waarvan deze tegen het dak van het kazernegebouw werd geslingerd en daardoor scheurde. De heer Abadie bemerkte dit niet en ging tot niet geringen schrik der talrijke menigte onmiddellijk met de ballon omhoog. Nadat deze nu eenige honderde metres gestegen was bleef hij een poosje onbeweegelijk. De luchtreiziger had gelukkig nog geneg tegenwoordigheid van geest behouden om op ongeveer 10 metres van den grond, uit het bootje ter zijde af te springen, waardoor hij er met den schrik en een koud bad is afgekomen. Dit was de 104de luchtreis van Abadie en tevens de eerste reis die voor hem niet gelukkig afliep.

— De heer Tempel heeft op 23 dezer op de sterrewacht te Marseille de vierde comeet in dit jaar ontdekt, die den volgenden dag 7 minuten 15seconden zuidelijker stond en de 23ste ster in het sterrebeeld de kleineleeuw vooruit was. Het is eene telescopische comeet, die uithoofde van de maneschijn, denkelijk alleen door groote telescopen worden waargenomen.

— Naar men meldt zal koning Victor Emanuel tot de maand Februarij te Napels blijven zijnde het tijdstip, waarop de kamers te Turyn weder bijeenkomen. De koning wil in Napels een leger van 150,000 man zamen stellen en voor eene krachtige marine zorgen, daar hij met het oog op de omstandigheden, hiervan de dringende noodzakelijkheid inziet. „Wij moeten, zeide de koning tot de napelsche deputatie, die te Grottsmare bij hem kwam, „op den oorlog voorbereid zijn, wij zullen dien misschien morgen, tegen het voorjaar of binnen een jaar hebben; maar zekerlijk zullen wij dien hebben. Ik heb bondgenooten; wij zullen den oorlog voeren met hunne hulp en zelfs zonder hunne hulp, indien men ons slechts zes maanden met rust laat.” Verder wordt gemeld, dat de koning de diplomatie evenzeer minacht als Garibaldi; in dat opzigt gelijkt hij hem volkomen. Hij is een man van handelen; hij heeft denzelfden zin voor avontuur als de dictator, dezelfde zorgeloosheid, denzelfden moed zonder praal, dezelfde neiging om alles door het zwaard te beslissen.

STAAT DER TURKSCHER POLITIEK.

Hoezeer Frankrijk en Rusland ook in hunne staatkunde mogen verschillen betrekkelijk Italie, men mag als zeker aannemen dat beide mogendheden of hunne diplomaten aan de kusten van den Bosphorus eene zelfde gedragslijn volgen. Hoeveer ook hunne inzigten en bedoelingen betrekkelijk het westelijke Europa uit elkander mogen loopen, wat de zaken in den Levant betreft handelen zij eenstemmig. Een oogenblik was men van oordeel dat de fransche militaire expeditie naar Syrie den nijdver en de ontevredenheid van Rusland zou hebben gaande gemaakt. In het begin was dit dan ook werkelijk het geval, doch daar de krachtige handelingen van Fuad Pacha voor de Franschen niets anders dan eene soort van militaire wandelingen overlieten, stelde de Rus zich weder spoedig tevreden en zag hij zonder wantrouwen den onschuldigen kruistogt van den generaal de Hautpoul aan, die evenmin in staat is geweest om de Drusen te verschalken als om de Maronieten menschelijker gevoelens in te boezemen, want zelfs onder zijne oogen werden de moordtooneelen herhaald. Het voornaamste resultaat van de syrische zaak zal zijn, dat Fuad Pacha meer invloed krijgt of dit echter voor hem zelve persoonlijk voordeel zal aubringen is zeer te betwijfelen. De oude partijen welke eens de staatkunde van Konstantinopel verdeelden — de eene welke voorstelde om het oude turksche stelsel te herstellen, de andere welke vooruitgang en hervorming wilde — zijn van het tooneel verdwenen. Niemand koestert de minste hoop dat er eenige kans is om aan de mahomedanen en christenen dezelfde regten toetekennen. Kan Turkije in de negentiende eeuw doen wat de meest beschaafde landen van Europa in de zeventiende eeuw niet konden tot stand brengen? Overigens hebben de praktische staatkundigen de plaats der theoretischen ingenomen, daarbij gaan zij van het grondbeginsel uit om naar omstandigheden datgene te doen wat hun het beste toeschijnt. Fuad Pacha is een van deze mannen en zeker heeft hij aan de in Syrie mishandelde christenen evenveel voldoeningen gegeven

als Reschid Pacha zelf had kunnen doen. Tijdens Lord Stratford ambassadeur van Engeland te Konstantinopel was werd de invloed van Engeland aangewend ten voordeele van Reschid en de hervormers. Daar deze niet langer bestaan bevest de tegenwoordige ambassadeur mannen van geestkracht aan, die in staat zijn om eene orisis te overkome en met rene krachtige hand het coer des staats weten aangegrijpen. De grootvisier Kibrieli is een van die mannen. Toen eenigen tijd geleden Rusland en Frankrijk bij de Porte klagen inbragten dat de christenen in de provincien werden onderdrukt en er door de gepleegd wordende onrechtvaardigheden eene groote ontevredenheid heerschte toen werd den grootvisier Kibrieli opgedragen om de bedoelde provincien te inspecteren en zich te overtuigen of de ingebrachte klagen al dan niet waarheid behielden. Naauwelijks was de grootvisier vertrokken of de fransche en russische partijen namen zijne afwezigheid te baat om door tusschenkomst van Riza hunnen invloed te doen gelden. Deze naam is algemeen bekend daar hij verscheidene jaren in de politieke en officiële wereld van Konstantinopel heeft geschitterd. Riza is bekwaam, behendig en listig; vroeger de grootste vijand der hervormers veinst hij zich thans volstrekt niet te verzetten tegen nuttige verbeteringen, doch in waarheid is hij een begunstiger van het oude stelsel der turksche politiek. Hij wil leven en daar het staatkundige leven met den dag ingewikkelder wordt tracht hij zich zoo min mogelijk vijanden te maken. Voeg hierbij dat Riza iemand is uit de oude school des bederfs, dat hij den sultan weet te vleijen hoevel uitgaven die ook doet en dat hij om zelf in aanzien te blijven, op de zenuwachtige angsten van den sultan werkt; het blijkt uit een en ander voldoende dat Riza een gevaarlijk minister is en zoowel Rusland als alle geheime vijanden van de Porte is toegedaan. Riza liet niets onbepoofd om den grootvisier zoo lang mogelijk verwijderd te houden. Daarop stonden waarschijnlijk zijne inzigten betrekkelijk eene verandering in het bestuur. Toen de britsche ambassadeur sterk op de terugkomst van den grootvisier aardrong was het Riza die eensklaps kennis had gekregen van den staat waarin Bulgarij verkeerde en van de klagen der christenen aan den Donau. De fransche en russische ambassadeur bemoeiden zich hiermede en verzochten den sultan om den grootvisier zijne reis te doen vervolgen. Die stap van beide gezanten wekte argwaan en leidde tot een geheel tegenover gesteld resultaat, daar de grootvisier werd teruggeroepen. In dien tusschentijd zocht Riza zijne zegepraal te verzekeren door den sultan als een groot geheim mededeelen, dat de britsche ambassadeur des nachts een bezoek had gebracht op het jacht van des sultans broeder Aziz, en dat het alleen Gode bekend was met welke bedoelingen dit kon hebben plaats gehad. De sultan kreeg daardoor een van die panische schrikken dat hij geheel vergat dat de britsche ambassadeur op des sultans eigen verzoek zijn broeder was gaan bezoeken om hem met wijzen raad op zijde te staan. Riza verwachtte eene geheele verandering in het ministerie en eene uitbarsting. Een onderhoud van den sultan met den ambassadeur bragt alles aan den dag; het jacht van den

vermoedelijken erfgenaam van den troon was in den bedoelden nacht in het dok gehaald en het bezoek van den ambassadeur had niets meer of minder dan eene vredelievende strekking gehad. De sultan zag dit spoedig in, Riza moest vergiffenis vragen en de groot vizier kwam weldra te Konstantinopel terug tot groot ongenoegen van de fransche russische factie. De grootste en meest belangrijke zaak om te behandelen na de terugkeer van den groot vizier, was die om geld te vinden. Het turksche gouvernement had groote en prijzenswaardige pogingen aangewend om het in omloop zijnde papieren geld te kunnen inwisselen. Zonder twijfel zou die operatie zeer goed zijn gelukt wanneer niet juist de syrische opstand ware uitgebroken waardoor eene expeditie moest worden uitgerust om de Europeesche mogendheden te voldoen en om tevens te beletten dat eene turksche provincie door Franschen werd bezet. Gelukkig werd dit voorkomen doch zoo zeer ten nadeele der turksche finantien dat aan de inwisseling van papieren geld niet meer kon worden gedacht. Aan de inschrijvers der leening werd gedurende zeven maanden de opbrengst der belastingen beloofd, en in tegengestelling met alle gewoonten wanneer aan het gouvernement voorschotten worden gedaan, weigerden de kapitalisten om meer geld te storten voor en alleer hunne eischen niet waren ingewilligd. Het gevolg daarvan was dat het leger en de ambtenaren geene bezoldiging kregen en dat de pogingen om nieuwe leeningen te sluiten, ten genoegen van alle partijen, mislukten. Deze droevige toestand wordt nog verergerd door de onstandigheid dat de Porte, buiten de russisch-fransche partij, welke haar vijandig is, in elken vreemdeling die in Turkije vertoeft eene vijand heeft. En dit is te wijten aan de veranderlijkheid van sommige zaken. De eerste daarvan is dat het turksche gouvernement de vreemde winkeliers uit de voorstad Pera even goed op belasting herit gesteld als hunne turksche confraters in Konstantinopel. Die van den Piræus en van Galata hebben zich eenen geruimen tijd daartegen verzet. Het regt was echter den sultan bij overeenkomst voorbehouden zoodat niet eenige Europeesche mogendheid of kanselarij iets daarop mogt aanmerken. Een andere reden, welke de turksche bevolking ontevreden maakt, is deze. Er bestaan in Turkije consulaire hoven, voor welke de Europeanen steeds als bekijger, de Turk altijd verschijnt om zich te verdedigen. De Europeaan wordt in zijne zaak bijgestaan door een Europeesch rechtsgeleerde, die daarbij meestal eene vooringenomenheid heeft tegen de Turken, wier idees van regt en billijkheid zoo zeer van de onzen verschillen. Aangenomen nu dat de Turk geheel in zijn regt is dan zal hij dit toch maar zeldzaam voor genoemde hoven kunnen doen gelden. Over het algemeen genomen zal een vreemdeling, die in Konstantinopel verkeert, en zijnen vriend in Europa eenen brief schrijft den Turk van eene zeer ongunstige zijde voorstellen. Verre van ons dat wij den Turk bewonderen, doch wij achten het noodzakelijk om dat volk in hunne positie te eerbiedigen en om hun regt te doen wederkennen, ten minste zoolang tot dat er een ander volk zal zijn gevolden om hunne plaats in te nemen. (Daily News.)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't van waar schip in Laaten. gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangekomen.	verreemde bestemd.	Agenten.
Januarij. 3 Nederl.		Stad Enschede.	M. J. B. Noordh. Hegt. 309	Batavia.	7 Dec.	Samarang.	Soerabaja.	Fraser Eaton & Co.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Januarij. 4 Ned. Ind.		Goansien.	Go Tilong.	Griasee.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Delfshaven.	Scheep.	In reparatie.	B. Kopersmit & Co.
"	Baltimore.	Brakke.	Amsterdam.	"
"	Helmere.	A. Meenen.	Te Koop.	E. Ten Brinck & Co.
"	Jan van Brakel.	D. de Roever.	Amsterdam.	"
"	Watergeus.	H. B. Giezen.	Onbepaald.	"
"	Knap Hoorn.	L. J. Dik.	"	"
"	Broedertrouw.	Rotgans.	Nederland.	"
"	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald.	Schimnelpenninck & Co.
"	Annie Archibald.	John Turney.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Brouwershaven.	P. Janzen.	"	"
"	Wildgazel.	Crowlen.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
Amerikaansche	Cornelia Henriette.	de Veer.	In lossing.	"
Nederlandsche	Edouard Marie.	Remmerts.	Nederland.	"
Nederlandsche	Joachim Cristiaam.	Holm.	In lossing.	"
Hamburgsche	Cappela.	Lange.	In lossing.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Nederlandsche	Odilia Margaretha.	Martius van Geffen.	Nederland.	"
"	Anna Lena.	C. Zaal.	Falmouth.	"
Zweedsche	Amalia Maria.	Soendsen.	Rotterdam.	"
Hamburgsche	Malvina Vidal.	Kessal.	"	"
Nederl. Ind.	Stoomboot Samarang Paket.	Scheel.	Nederland.	P. Kervel & Co.
"	Maria Catharina.	H. C. de Bos.	Amsterdam.	"
"	Ortelius.	F. H. Groote.	"	"
"	Het Goede Vertrouwen.	D. J. Kraan.	"	"
"	Antoinette Seraphine.	A. Victor.	"	"
"	Cornelia.	J. H. With.	"	"
"	Penguin.	Wesenberg.	Kansal.	"
Engelsche	Crouch Brothers.	G. Crouch.	Nederland.	Hill Brookman & Co.
"	Leven.	Rob.	Onbepaald.	"
Nederlandsche	California.	H. de Wijn.	Nederland.	"
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	"	"
Nederlandsch	Pollux.	H. L. Kruis.	"	B. J. van Eck & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 4den Januarij 1861.

AANVOER.

Van Bandjarmasing per de Ned. Ind. bark *Sajjan Maskoor*, gezagv. MOHAMAT ANIP agent GZ.
4 corgs. rotting hoeden, 1 kt. 23 riemen holl. papier, 61 pkn. ch. dunne koperplaten, 33,300 ps. kadjang matten, 3,900 ps. maloeke matten 300 ps. planken, lang 12 vt. 10 pie. trassie, 6 ps. karbouw huiden, 115 aardwerken, f 2000 aan silvermaat, GEZAGVOERDER.

Marktprijzen

SUKKER f 16 1/4.—
KOFFIJ f 84 1/2.—
RIJST (CANGA) f 135 @ f 140.—
ID. (WITTE) f 180.—
ARAK f 50.—
WISSELKOERS f 102 @ f 103

PROTESTANTSCHER EEREDIENST

Zondag 6 Januarij 1861.

's Morgens te half negen ure.

DS. VAN STEEDEN.

Doopsbediening en voorbereiding voor het Heilig avondmaal.

Maandag 7 Januarij 1861.

's Avonds te half zeven ure.

ZENDINGS-BIDSTOND.

Nederduitsch en Maleisch.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene ondertekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.